

РЕШЕНИЕ

№ 122

гр. В**, 07.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВОС в публично заседание на седми юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: АН* М. П.

при участието на секретаря В* В. У*
като разглежда докладваното от АН*М. П. Гражданско дело №
20211300100332 по описа за 2021 година

Постъпила е искова молба от ХР. АЛЪ. П. , с ЕГН ***** като майка и законен представител на К. В. В. , с ЕГН ***** и Н. В. В., с ЕГН *****, подпомаган като непълнолетен от своята майка ХР. АЛЪ. П. , с ЕГН ***** всички от гр.В*, чрез адв. Ц* И. от АК В*служ. адрес: гр. В*, ул. „Б*“ № *, против от Р+Ф А*Ф* А.Г., ФР Г*, 6* В*, Р* 1, чрез адвокат Т.Б., АК - П*адрес: гр. П*, бул. “М*” № * с правно основание чл.432,ал.1 КЗ, чл.498,ал.3 КЗ чл.429,ал.3 КЗ във връзка с чл.45 и 52 ЗЗД.

Поддържа се в исковата молба, че на 03.08.2020 год. около 23,00 часа, в района на Кръстовището на път Е-79 и общински път с направление гр. В* - с. Р*, при управление на моторно превозно средство - лек автомобил марка „М*“, модел „Е* К*“ с немски рег. № ВL А** ДАНИЕЛ Ц* Б*, ЕГН *****, нарушавайки правилата за движение по пътищата, блъска и причинява смъртта на пресичащия пътното платно пешеходец В* П*Р*, ЕГН *****, за което е образувано досъдебно производство № 188/2020 год. по описа на ОД на МВР В*, ПР пр № 01409/2020 г. на ОП - В*. Вината за ПТП е на водача на МПС - същият е нарушил правилата за движение по пътищата, неспазвайки ограниченията на скоростта в пътния участък от 60 км./ч., като се е движел със скорост от 86 км./ч., което нарушение в пряка причинно-следствена връзка с настъпването на ПТП и смъртта на пешеходеца г-н Р*.

Починалият В*П* Р* е дядо на К. В. В. и Н. В. В., към които те били силно привързани. Излага се в исковата молба , че докато бащата на децата В* В. П* работил в чужбина и в гр.С*, баща му –В*Р* е бил до децата и ги е обгрижвал, така че да не чувстват неговата липса. Всеки дени идвал до дома им и им носел по нещо, лакомства или играчка. Събота и неделя задължително прекарвал с тях по цял ден, извеждал ги в парка или ги водел за риба или на плаж на р.Д*. Всяка година по време на градския панаир ги водел на лунапарк. Участвал е активно в рождените им дни. Изцяло бил замествал бащата , като помагал в живота на семейството и във възпитанието на децата.

Децата били силно привързани към дядото, както се поддържа в исковата молба и неговата смърт ги покрусила. Малката не спирала да плаче вечер преди да си легне, а внука Н.В. всяка седмица заедно с баба си посещавал гроба му и доста често изпадал в подтиснато състояние. Внуците все още не могли да свикнат с липсата на дядото и често изпадали в състояние на тъга , особено по време на празници.

Към момента на катастрофата моторното превозно средство - марка „М*“, модел „Е* К*“ с немски рег. № BL A** е било застраховано от „R & V A*****“ AG.

Ищците в съответствие с изискванията на чл. 498 ал.1 КЗ са се обърнали с писмена претенцията за изплащане за обезщетение за неимуществени вреди към представителя на застрахователя в Република Б* AVUS B* I*С** - като е образувана щета техен № BGS-0*** г. - заявлението е получено от представителя на застрахователя на 16.12.2020 г. В тримесечния срок за произнасяне по чл. 498 ал. 3 КЗ не се е стигнало до споразумение и съответно изплащане на обезщетението, като в хода на преговорите по претенцията, немския застраховател извънсъдебно е признал основателността на претенцията за обезщетение в размер на сумата 5000 лв. за всеки един от ищците, но е твърдял съпричиняване от страна на починалия, което е оценил първоначално на 50% , впоследствие на 40% от общия размер на обезщетението. Ищците не смятат, че е налице съпричиняване от страна на техния баща и съпруг.

При изложената фактическа обстановка се поддържа, че ищците са увредени лица по смисъла на КЗ - от смъртта на г-н Р* – техен дядо са претърпели неимуществени вреди - болки и страдания от загубата на близък и обичан човек, смъртта на г-н Р* е настъпила при ПТП, с лек автомобил марка „М*“, модел „Е* К*“ с немски рег. № BL*, който е бил застрахован от ответника: „R & V A* V**“ AG, автомобилът е правоправляван от виновния за ПТП водач: Д* Ц* Б*, ищците са предявили претенцията си към представител на ответника в Р България, като обезщетение не е заплатено поради което е налице правен интерес за пряк иск на увредените лица срещу застрахователя.

Иска се да бъде осъден ответникът застрахователното дружество „R & V A* V**“ AG, да заплати обезщетение за неимуществени вреди в размер на по 50 000 лева за всеки един от двамата ищци: **К. В. В. , с ЕГН ***** и Н. В. В., с ЕГН *******, двамата от **В****, ведно със законната лихва от датата на увреждането 03.08.2020 г. до окончателното изплащане на дължимите суми, както и да пресъдите на доверителите ми направените по делото разноски

Съдът е приел исковата молба за редовна, като на осн.чл.367 от ГПК, е връчил препис от същата, ведно с приложенията към нея на ответника. Същият е депозирал отговор в срок, както и допълнителен такъв на допълнителната искова молба.

С подаването им е оспорил иска и по основание и размер, като е счел, че не са налице предпоставките за ангажиране на отговорността му; оспорил е основателността и началния момент на акцесорно предявеното искане за законна лихва, позовавайки се на разпоредбите на чл.268,т.10 и чл.271, ал.5 от КЗ; счита, че не е доказана вината на водача , оспорил е механизма на настъпилото ПТП, както и вида и характера на телесни повреди довели до смъртта на наследодателя на ищците и причинната връзка между смъртта му и ПТП; прави възражение за извънредно голяма степен на съпричиняване на вредоносния резултата от пострадалия при ПТП. Счита предявените искове за главницата завишени по размер .

ВОС, като взе предвид постъпилата искова молба, становището на ответната по делото страна и съобразявайки всички данни по делото в тяхната съвкупност, прие за установено следното: По делото не се спори относно факта на настъпило ПТП.

С влязла в сила Присъда №51 от 19.05.2021 г. по НОХД №94 по описа за 2021 г. е признат за виновен подсъдимият Д* Ц* Б*, с ЕГН ***** , роден на 04.02.1978 г. в гр.Л* , обл.М* за виновен в това , че на 03.08.2020 г. на международен път Е79 при километър 7+431 в близост до кръстовището с общински път с направление гр.В*- сл.Р*, при управление на МПС- лек автомобил марка „М*“, модел „Е* К*“ с немски рег. № BL A***, -лична собственост, с посока на движение от Д** мост2 към гр.С**, нарушил правилата за движение по пътищата както следва:чл.21,ал.2 във вр. с ал.1 по непредпазливост причинил смъртта на пешеходец, пресичащ пътното платно за движение на път Е79 в поска от ляво надясно пред автомобила В** П** Р** , с ЕГН ***** , от с.Н** обл.В** като му е наложено наказание „Лишаване от свобода за срок от 2 години и 6 месеца, на основание чл.66 отложено за срок от три години.

По делото безспорно се доказва наличието на валиден застрахователен договор, сключен с ответника за процесния автомобил.

Безспорно се установи по делото от СМЕ по писмени данни, че смъртта на пострадалия В** П* Р* е пряка и непосредствена последица от получените в резултат на процесното ПТП

травматични увреждания.

За установяване механизма на процесното ПТП и във връзка с направеното от ответника възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия в хода на делото е допусната и приета АТЕ, изготвена от вещото лице инж.О.В..

Установява се от заключението на АТЕ, че механизмът за настъпване на ПТП е следният:

Произшествието е настъпило извън населено място в зоната на кръстовището, образувано от пресичането на международен път Е79 (път 1-1) с общинския път, водещ от гр. В* в посока на с. Р*.

Произшествието е настъпило в тъмната част на денонощието на прав хоризонтален пътен участък от едрозърнест асфалт с горен слой в добро състояние, суха пътна настилка.

Пътят е намерен в двупосочен режим на движение с по две пътни ленти за всяка посока. Ширината на платното за движение е намерена 14,00 метра.

В условията на произшествието водачът на лекия автомобил е управлявал със скорост 93 км/ч при въведено ограничение по надлежен ред на 60 км/ч с пътен знак В26 със символ „Забранено е движението със скорост по-висока от означената”, като се е движил в лявата пътна лента със стрелка „направо”. Скоростта на движение на лекия автомобил надвишава значително въведеното ограничение.

При навлизане в зоната на действие на пътният знак В26 (60) водачът е продължил движението си в права посока за преминаване през кръстовището, като се е движил в лявата пътна лента от 4-лентовия път, предназначена за движение само в права посока чрез надлъжна пътна маркировка - стрелка „направо”.

В същото време пострадалият пешеходец е предприел пресичане на трасето на път 1-1 напречно на оста му и е започнал пресичането отляво надясно спрямо посоката на движение на лекия автомобил.

Пешеходецът е преминал двете пътни ленти за насрещно движение и в момент, когато е навлязъл в лентата на лекия автомобил е настъпил ударът, който за лекия автомобил е бил в областта на предната му дясна част (десен фар, дясна част на предна броня, десен халогенен фар, дясна част на преден капак и предното ветрово стъкло в десния му край).

След настъпилия инициален удар между лекия автомобил и пешеходеца, бутащ велосипед, в резултат на удара под центъра на тежестта на системата пешеходец-велосипед, и скорост на движение на л.а. 93 км/ч, велосипедът е отхвърлен в посока напред и вдясно, като се установява в десния крайпътен банкет, а тялото на пешеходеца е отхвърлено в посока нагоре, деформира предния капак на л.а в дясната му част и се плъзга към предното ветрово стъкло на автомобила, като го счузва в десния му край.

В условията на произшествието от лекия автомобил не са намерени спирачни следи от влачене на гумите върху асфалта.

В резултат на удара пешеходецът е починал на място.

Според експерта, в условията на произшествието пешеходецът е бил в положение на движение, пресичайки трасето на път 1-1 напречно на оста му и отляво надясно спрямо посоката на движение на лекия автомобил. Инициалният контакт с лекия автомобил е дясната му предна ъглова част с глезена на пешеходеца, типичен удар под центъра на тежестта (наречен „Бампер удар”), при който тялото на пешеходеца получава два въртящи момента - единият (червеният), който завърта тялото на пешеходеца на 270 градуса в хоризонталната равнина в посока, обратна на часовата стрелка и който ориентира тялото с лице към автомобила, и другият (синият) - във вертикалната равнина, като завърта тялото около центъра на тежестта си (таза) и го стоварва върху предния капак на лекия автомобил.

От комбинираното действие на силите от постъпателното движение на автомобила и напречното такова на пешеходеца, тялото изпада странично на пътното платно в областта на дясното странично огледало (видно от протокола за оглед огледалото е обърнато в посока назад и

счупено). При това падане пострадалият получава травми в задната част на таза, а вследствие плъзгане по пътното платно, множество охлузвания и кръвонасядания.

От посочените увреждания, вещото лице прави извод, че е налице причинно-следствена връзка между процесното произшествие и настъпилите увреждания.

В резултат на получените се въртящ момент тялото на пешеходеца се завърта, попада върху предния капак на лекия автомобил и се плъзга по него, плъзга се до предното ветроупорно стъкло на автомобила и го чупи на две места с глава и лакът (видно от протокола за оглед). След известно „носене“ върху автомобила тялото на пострадалия след отхвърляне и плъзгане по асфалта се установява на около 46,50 метра от мястото на удара, а велосипедът е отхвърлен в посока напред и вдясно, като се установява в десния крайпътен банкет. Лекият автомобил в момент на аварийно спиране без отлагане на спирачни следи се установява в покой с насоченост към гр. С* в дясната пътна лента, като предното дясно колело е намерено на 64,20 м от мястото на удара. При тази пътна ситуация ударът е бил неизбежен.

При спазване на ограничението от 60 км/ч, на която скорост съответства опасна зона за спиране на лекия автомобил 44 метра и при зона на осветеност на фаровете на къси светлини 50 метра, пешеходецът ще бъде видим за водача при осветеност от фаровете и при предприемане на действия за аварийно спиране или друга спасителна маневра от негова страна, пешеходецът няма да попадне в опасната зона и няма да настъпи неизбежен удар, ударът ще бъде предотвратен. При тази скорост на движение на лекия автомобил пешеходецът ще успее да пресече пътя и ще премине през мястото на удара преди лекия автомобил да е достигнал до него.

Пешеходецът е предприел извършването на пресичането на път 1-1 напречно на оста му. Водачът на лекия автомобил поради движение с висока скорост и закъснялата реакция не е възприел пешеходеца като опасност своевременно (през нощта при движение на фарове реакцията на водача е 2,2 секунди) и не е имал техническата възможност да предприеме действия за аварийно спиране, поради което е настъпил неизбежен удар, като пешеходецът е попаднал в опасната зона за спиране на автомобила, която при тази скорост е 84 метра. Зоната на осветеност на фаровете на лекия автомобил е около 50 м, която е по-малка от опасната зона. При управление с технически несъобразена скорост при възникналата опасност за движението, която не е позволила на водача да предприеме действия за аварийно спиране, като намали скоростта или при необходимост да спре в зоната на късите светлини, автомобилът достига до мястото на удара и блъска пресичащия пешеходец, буташ велосипед. Пешеходецът е възприет като опасност в последния момент, когато е било технически невъзможно за водача да предприеме действия за аварийно спиране или друга спасителна маневра.

В кръстовището предимство за преминаване има лекия автомобил, който се движил по път с предимство, а пешеходецът навлиза в него от път, който е подчинен и е сигнализиран със знак Б2 (стоп).

Основна причина за настъпване на процесното пътнотранспортно произшествие, според вещото лице е управлението на лекия автомобил от водача му с превишена скорост от 93 км/ч при въведено ограничение по надлежен ред с пътен знак В26 със символ „60“, което е поставило водача в техническа невъзможност да предприеме действия за аварийно спиране или друга спасителна маневра, за да предотврати удара. При тази скорост на движение пешеходецът ще попадне в опасната зона за спиране на автомобила и ще настъпи неизбежен удар.

При движение със скорост съгласно въведеното ограничение от 60 км/ч, пешеходецът няма да попадне в опасната зона за спиране на автомобил и ударът ще бъде предотвратен, като пешеходецът ще достигне и ще подмине мястото на удара напречно пред автомобила преди до него да е достигнал лекият автомобил.

Пешеходецът би имал възможност да предотврати произшествието, като предприеме пресичане на пътя напречно на оста му, като преди да навлезе на пътя е бил длъжен да се съобрази с приближаващия се лек автомобил и тогава да пресече пътя.

С оглед на изложеното, възражението за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалият е неоснователно и недоказано. Ответника не можа при пълно и главно доказване да докаже, че пострадалия е извършил нарушения, които са в пряка причинно-следствена връзка и са довели до настъпване на вредоносния резултат. Безспорно се установи по делото от заключението на АТЕ и останалите доказателства по делото, че процесното ПТП е

настъпило по вина на водача на л.а. марка „М*“, модел „Е*К*“ с немски рег. № BL AD 6666, Д* Ц* Б*, който е управлявал лекия автомобил със скорост от 93 км/ч., която е над допустимата от 60 км/ч; и опасна зона за спиране от 84 м (пълен спирачен път) в зоната на късите светлини, която е 50 м.

Вижда се, че опасната зона за спиране (84 м) е по-голяма от зоната на осветеност на къси светлини (50 м) и при тези условия ударът ще бъде неизбежен.

Вещото лице е посочило, че за водача на лекия автомобил ударът ще бъде предотвратим само и единствено, ако се движи с такава скорост с дължина на опасната зона за спиране, която е по-малка от зоната на осветеност на фаровете на къси светлини от 50 м.

С други думи казано: Водачът да може да спре при възникнала опасност за движението в зоната на късите светлини без да настъпи удар.

Налице е нарушение по чл.20, ал.2 от ЗДвП, тъй като категорично е установено, че виновния водач е управлявал лекия автомобил със скорост от 93 км/ч, която е значително по-висока от допустимата скорост от 60 км/ч. С това си поведение водача на лек автомобил „М*“ Д* Ц* Б* виновно е допуснал нарушения на правилата за движение по пътищата и е причинил смъртта на пострадалия В* П* Р*. Поради всичко горепосочено, в случая не може да се приеме съпричиняване от страна на пострадалия, тъй като не са установени нарушения извършени от него, които да са в пряка причинно-следствена връзка с настъпването на вредоносния резултат.

С отговора на исковата молба ответникът е въвел възражение, че пострадалият е съпричинил вредоносния резултат. Посочени са разпоредбите на чл.113, ал.1, т.1 и 2 ЗДвП като се сочи, че пешеходецът В* П* Р* е бил алкохолно повлиян, бутал е велосипед и е пресякъл на нерегламентирано място, като е отнел предимството на автомобила. Така формулирано възражението е неоснователно и недоказано.

В тази връзка възражението за съпричиняване е неоснователно, предвид на следното: 1/ безспорно се установи, че починалият при процесното ПТП пешеходец, е нарушил задълженията си предвидени в чл.113, ал.1, т.1 и чл.114, т.2 от ЗДвП, които повеляват пресичането на платното за движение, да се извършва на пешеходна пътека, като преди да навлязат на платното за движение, пешеходците следва да се съобразят с приближаващите пътни превозни средства и да не пресичат при условията на ограничена видимост. В случая поведението на пешеходеца, може да се определи като внезапна опасност, тъй като пресичането е предприето в тъмната част на денонощието, при липса на улично осветление, т.е. при условията на влошена за водача видимост на процесния на пътен участък. Наред с това вероятно под влияние на установената тежка степен на алкохолно опиянение, пресичането е предприето в участък от пътното платно, който не е обозначен с пешеходна пътека, т.е. на място, на което не би трябвало да се извършва пресичане и без да се отчита наличието на приближаващ се автомобил.

Воден от горното съдът намира, че с поведението си починалият пешеходец не е допринесъл за настъпване на инцидента, съответно за настъпване на вредоносните последици. В процесния случай съдът съобрази особено високата скорост, с която се е движил увреждащият автомобил-93 км.ч при ограничение на скоростта на 60 км.ч. Това обстоятелство от една страна е препятствало правилната преценка за възможността пешеходецът да премине безпроблемно пътното платно, доколкото автомобилът е достигнал много по-бързо до мястото на инцидента от обичайното и очакваното. Наред с това, ако автомобилът се бе движил с разрешената скорост, опасната зона за спиране би била 44 м , съгласно заключението , т.е. под 50 м и ударът не би настъпил.

Поради всичко горепосочено, в случая не може да се приеме съпричиняване от страна на пострадалия, тъй като не се установиха нарушения извършени от него, които да са в пряка причинно-следствена връзка с настъпване на вредоносния резултат.

За да е налице принос на увреденият е необходимо не само извършените от пострадалия действия да нарушават предписаните правила, но и нарушенията да са в пряка причина връзка с настъпилите вредоносен резултат, т.е. последният да е тяхно следствие.

*За установяване на причинените нематериални вреди на ищците ми в хода на делото са разпитани свидетелите Ц** Й** М** и М* П** И*.*

Видно от разпита на свидетелите В* и родителите му Н* и В* П* Р*/пострадал/ живеели заедно повече от 40 години. В този дом живеели и ишците Н* и К*- деца на В* и внуци на пострадалия В*. Свидетелят Ц* М* се познавал с В* от детските години. Свидетелят депозира показания, че В* и Н* имали две деца В* и К*. Свидетелят дава показания, че семейството на загиналия било добро и сплотено, заедно живеели в дома си в гр.В*. По време на катастрофата В*работел в С*. Докато бащата на ишците бил в С* дядото-пострадалия В* полагал постоянни грижи за тях и децата били много привързани към него. Живеели в едно домакинство. Пострадалият В* водел децата на разходки, на цирк, водел ги на училище с колелото. Внука си Н* водел постоянно със себе си за риба. Гледал да компенсира отсъствието на баща им. Децата понесли много тежко загубата на дядо си, плачели за него. От разпита на свидетеля М*П* Ил* се установява, че познавал починалия В* от малък и от както помни В*и Н* живеели заедно в едно домакинство със сина си В* и семейството му, включително децата Н*и К*. В*работил в чужбина, а след това в С* като строителен работник, и през това време грижа за децата му полагал баща му-пострадалия В*. Той осигурявал прехраната им, грижел се за тях, водел ги на училище, за риба, глеждал ги, обичал ги. Внуците на починалия приели тежко смъртта на дядо си и тъгували много за него.

При така установеното от фактическа страна, от правна страна съдът намира следното:

В резултат на инцидента е загинал В* П* Р*, на 65 години, който живеел в едно домакинство със майката на децата си Н*, със сина си В*и съпругата му Х*, и децата им Н* и К*. Същият е получил тежки и несъвместими с живота телесни увреждания, довели до смъртта му.

Спорът е ишците попадат ли в категорията на лицата, на които се дължи обезщетение и евентуално какъв следва да е размерът му.

С ТР№ 1/2016г. от 21.06.2018г., пост. по т.д.№1/2016г. на ОСНГТК на ВКС, се конкретизира кръгът на лицата, легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък. Възприе се подход за необходимост от синхронизиране на българското законодателство с европейското. По отношение на най-близкия кръг увредени се запази разбирането, въведено и прилагано от години, въз основа на Постановление №4/1961г. и Постановление №5/1969г.на Пленума на ВС, за обхващане на лицата, за които житейски е логично да се предполага, че са имали връзка с починалия и пряко и непосредствено търпят болки и страдания от загубата му. В този кръг са деца-включително и отглеждани, родители, съпруг-включително и фактическият. По изключение право да търси обезщетение има и „...всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени..” (т.1 от ТР№1/2016г.на ОСНГТК на ВКС). Предпоставките да се присъди обезщетение са да е доказано по несъмнен начин, че търсещият обезщетение е изградил приживе с починалия особено близка и надхвърляща общоприетите представи за родствена близост, връзка, поради която със смъртта търпи „изключителни” по интензитета си болки и страдания. Липсва дефиниция на критерия „изключителни”, но изхождайки от мотивите на тълкувателното решение, следва да се възприема, че в тази хипотеза попадат само тези отношения, при които смъртта има пряко и продължително негативно въздействие върху живота на близкия, обременява ежедневието и бъдещето му с продължителни негативни емоции, поради липсата на изключително значим близък.

При преценката налице ли е този критерий съдът намира, че в случая следва да се отчитат и спецификите на традиционните за българското семейство отношения. В тях отношенията между дядо и внуци носят дълбока обвързаност и емоция, тъй като свързват пазителя на семейните ценности с новия член в семейството, на когото се възлагат надеждите да продължи рода и предава традициите.

По делото се установи, че в семейството на В* П* Р* са запазени и тачени патриархалните разбирания и достойнства на разширеното семейство. Дядото е имал влияние и авторитет в ежедневието им дейности- бил е стожерът в семействата на децата си, респ. на техните деца. Мнението му е било изключително важно за внуците, тъй като е полагал заместваща грижа поради отсъствието на бащата..

Смъртта му е внесла изключителна болка, страдания и празнота у внуците-единият от които към момента на смъртта е бил на 17 години-Н*, а К* – на 10 години. Внезапната смърт се е отразила на ишците, което е установено по делото, от свидетелските показания, като е довела до огромна тъга и депресия, които могат да бъдат причинени само от загубата на изключително близък човек.

При така изложените констатации съдът приема, че е доказано по категоричен начин, че между В* Р* и неговите внуци е съществувала трайна и дълбока емоционална връзка, основата на заместващата грижа от негова страна и стремеж децата да не усещат отсъствието на бащата, които бил на работа първоначално в чужбина, а след това в С* за да осигури прехраната им. Тези характеристики дават основание да се приеме, че отношенията им изпълняват критерия „изключителност“, въведен с ТРеш.№1/2016г. на ОСНГТК на ВКС и дават основание и е справедливо да се присъди обезщетение за преживените от внуците неимуществени вреди-болки и страдания от смъртта на дядо им В* Р*.

При преценката на обективния размер следва да се отчитат действителните и налични към момента на увредата вреди. Обективният критерий е, че на обезщетение подлежат преките и непосредствени вреди от увреждането. Специфичното при неимуществените вреди, особено тези от причиняване на смърт, е че те имат много по-дълго проявление, а в повечето случаи и неотменимо във времето присъствие. Затова при определяне на дължимия размер е нужно да се отчитат не само наличните, вече осъществили се вреди, а и това трайно проявление във времето, обременяващо в голяма част от случаите целия живот на пострадалите /в т.см.Реш. №95829.09.2009г.пост.по т.д.№355/2009г.на I ТО на ВКС, Опр.№708/08.12.2009г.на ВКС, пост.по т.д.№622/2009г./. Преценката трябва да се прави и при съобразяване на историята на живота на починалия и на пострадалите. Следва да се отчете, че претърпените болки и страдания от загубата на близък са изключително интензивни както на емоционално ниво, така и от гледна точка на очакванията за духовна, материална подкрепа, грижи и внимание.

Критерий при определяне на размера на обезщетението е принципът на справедливостта, заложен в нормата на чл.52 ЗЗД. Като показател не следва да се възприема като абстрактен, а обусловен от общественото възприемане на справедливостта на дадения етап от развитието му и от съществуващата икономическа конюнктура. Затова при определяне размера на полагащото се обезщетение, освен посочените по-горе морални измерения на болката на пострадалия, следва да се отчитат и конкретните икономически условия към настъпването на катастрофата. Стойностният израз на тези фактори са актуалните към момента на настъпване на събитието лимити на застрахователно покритие по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. В този смисъл е и константната съдебната практика, която съдът съобразява-Реш.№95/24.10.2012г. на ВКС по т.д.№916/2011г., I т.о., ТК, Реш.№83/06.07.2009г.по т.д. №795/2008г., II ТО на ВКС, Реш.№1/26.03.2012г.по т.д.№299/2011г., II ТО на ВКС, Реш. №65/03.07.2012г. по т.д.№211/2011г., I ТО на ВКС, Реш.№233/20.12.2016г., т.д.№3586/2015г., II ТО на ВКС, Реш.№749/05.12.2008г., по т.д.№387/2008г., II ТО на ВКС, Опр.№756/19.11.2013г. по т.д. №1235/2013г., II ТО на ВКС и др. В тях се приема, че застрахователните лимити следва да са ориентир и за размерите на обезщетенията, които се определят за пострадалите. Това е и функцията им на договорно или нормативно определена граница на отговорността на застрахователя, а не само да бъдат база за определяне на месечните застрахователни вноски, които всеки застрахован дължи.

От събраните по делото гласни доказателства, бяха доказани вредите, търпени от ишците от загубата на дядото.

Разпитаните по делото свидетели, описаха и установиха една картина на отношенията между ишците и починалия, който през целия си съзнателен живот е полагал неуморно грижи за семейството на своя син и техните деца.

От свидетелските показания, стана ясно, че връзката, която са изградили е била изключително силна, че между тях съществувала силна емоционална близост и чувство на привързаност, както и че дядото е бил до тях, оказвайки подкрепа и съдействие, замествайки баща им, който е работил в София, че им е дарявал обич и внимание.

Съгласно съдебната практика размерът на обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Понятието „справедливост“ по смисъла начл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които следва да се отчетат при определяне размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства, при телесните увреждания, са характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и др.

Физическите болки и страдания не могат да бъдат съизмерими с пари, но все пак пълното обезщетяване на всички неимуществени вреди изисква същото да бъде съотносимо с болките и страданията, претърпени от ищците. По силата на закона, то би следвало да представлява справедлив еквивалент на нанесените щети.

Съгласно съдебната практика определеното от съда застрахователно обезщетение винаги трябва да бъде съобразено с икономическата обстановка в страната, като съдът следва да присъди в полза на пострадалия застрахователно обезщетение, адекватно на инфлацията в страната, обезценяването на лева и нарастването на цените. Това становище е застъпено в редица актове на ВКС, като например Решение № 749/05.12.2008 г. постановено по т. д. № 387/2008 г., ВКС, II ТО.

Спорен в случая е единствено въпросът какъв е размерът на неимуществените вреди, Съгласно задължителните за съдилищата указания, дадени в ППВС № 4/1968 г., при определяне на размера на неимуществените вреди следва да се вземат предвид всички обстоятелства, обуславящи тези вреди и то не само чрез посочването им, но и при отчитане на тяхното значение за размера на вредите. При определяне на справедливо обезщетение за понесени неимуществени вреди при причиняване на смърт, от значение са възрастта на увредения, общественото му положение, отношенията между пострадалия и претендиращия обезщетението, обстоятелствата, при които е настъпил вредоносния резултат, както и други обстоятелства, които решаващият съд следва да прецени, за да изведе обоснован и законосъобразен извод за точния, конкретен размер на обезщетението по чл. 52 ЗЗД.

Съдът, предвид събраните свидетелски показания приема, че ищците са били в близки и хармонични отношения с починалия и тежко са понесли настъпилата загуба. В случая пострадалият е на възраст от 65 години, но данните по делото сочат, че е бил жизнен, адекватен, трудолюбив. С положението си в семейството е внасял подкрепа за своите близки, ищци в производството. Връзката между тях и пострадалия е била силна, обоснована на взаимно уважение и грижа. При тези данни обезщетението следва да бъде определено в равен за всеки от ищците размер, доколкото не може и не следва да бъде правена разлика в интензивността на претърпяната от всеки от ищците мъка, съотнесена към еднаквата родствена връзка с починалия. При определяне размера на обезщетението следва да се съобрази възрастта на ищците и тяхната еманципираност. Като паричен еквивалент на понесените болки и страдания, справедливите обезщетения за неимуществени вреди изискват съобразяване и на конкретните икономически условия към правнорелевантния момент – датата на увреждане, чийто обективен белег са и лимитите на застраховане. Съдът намира, че сумата от по 10 000 лв., представлява справедливо, съобразно с критерия на чл. 52 ЗЗД и с конкретно доказаната по делото фактическа обстановка, обезщетение за претърпените от всеки от ищците неимуществени вреди.

По делото не се установи наличието на съпричиняване от пострадалия на вредоносния резултат от деянието на водача на лек автомобил.

Заклучението на автотехническата експертиза в тази насока е категорично и не е оспорено от ответника. По тази причина обезщетението за неимуществени вреди следва да бъде присъдено в цялост, без да бъде намалявано.

За разликата до претендираните по 50 000 лв. от всеки от ищците, исковете следва да се отхвърлят.

Относно предявения от ищците иск за дължима лихва, начислена върху претенцията им за неимуществени вреди.

Правото на увреденото лице да претендира обезщетение от застрахователя възниква едновременно с правото на деликтно обезщетение и е функционално обусловено от него. Лихвата за забава при неправомерното увреждане започва да тече от датата на увреждането и се дължи без покана (чл. 84, ал. 3 ЗЗД).

При деликтното увреждане правото на увреденото лице да претендира лихва за забава възниква от датата на настъпване на самото увреждане. Застрахователят отговаря при същите условия както застрахования, т.е. както деликвента. Иначе казано - правилата и практиката по отношение на непозволеното увреждане следва да се прилагат и при преките иски срещу застрахователите за присъждане за застрахователни обезщетения по застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, която отговорност възниква по силата на закона и е деликтна по своя характер.

В исковата молба се претендира лихвата да бъде присъдена от датата на увреждането, до окончателното плащане на дължимата сума. Ответното дружество оспорва това обстоятелство, а от своя страна то не е изплатило на пострадалите извънсъдебно дирено обезщетение за имуществени и неимуществени вреди, въпреки заведената пред него като отговорен застраховател претенция, поради което съдът приема, че е доказано изпълнението на процедурата на рекламационно производство по КЗ и претенцията им за лихва следва да бъде уважена, тъй като Длъжникът - застраховател е в забава.

Ишците в съответствие с изискванията на чл. 498 ал.1 КЗ са се обърнали с писмена претенция за изплащане за обезщетение за неимуществени вреди към представителя на застрахователя в Република Б* AVUS B* I* C*** - като е образувана щета техен № BGS-0***г. - заявлението е получено от представителя на застрахователя на 16.12.2020 г. В тримесечния срок за произнасяне по чл. 498 ал. 3 КЗ не се е стигнало до споразумение и съответно изплащане на обезщетението, като в хода на преговорите по претенцията, немския застраховател извънсъдебно е признал основателността на претенцията за обезщетение в размер на сумата 100 000 лв. за всеки един от ишците, но е твърдял съпричиняване от страна на починалия, което е оценил първоначално на 50% , впоследствие на 40% от общия размер на обезщетението за всеки от ишците, като на 21.06.2021 г. сумите от по 100 000 лева са били преведени на ишците.

Съгласно чл. 497 КЗ застрахователят дължи лихва за забава, считано от по-ранния момент от изтичането на срока от 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, ал. 3 и изтичането на срока по чл. 496, ал. 1 от КЗ, освен в случаите, когато увреденото лице не е представило доказателства, поискани от застрахователя по реда на чл. 106, ал. 3. В конкретния случай законна лихва се следва от изтичане на срока по чл. 496, ал. 1 от КЗ. С оглед датата на молбата, депозирана пред ответника –16.12.2020 г. съдът намира, че обезщетение за забава се дължи считано от 04.01.2021 г./тъй като 01.01.2021 г. е почивен ден и следващият работен ден е 04.01.2021 г. Съдът приема, че началният момент на броене на 15 –дневния срок за произнасяне от ответника е започнал да тече от 16.12.2020 г.-датата на депозиране на последното заявление с приложени документи от ишците до ответника.

Върху уважения размер от **10 000** лв. за всеки един от ишците следва да бъде присъдена законна лихва, считано от **04.01.2021г.**

По разноските Ишците са освободени от д.т., поради което ответникът по иска следва да бъде осъден да заплати по сметката на ВОС сумата 800 лева , д.т. върху размера на обезщетенията, както и 5 лева в случай на служебно издаване на изпълнителен лист.

Ответникът следва да заплати на процесуалният представител на ишците адв.Ц* И. дължимото адв. възнаграждение за един адвокат предвид чл.38,ал.1,т.2 от ЗАдв. съразмерно с уважената част от иска, а именно 1660 лева.

Ответната страна също има право на разноски съразмерно с отхвърлената част от иска, поради което ишците следва да бъдат осъдени да заплатят на застрахователното дружество сума от 1640 лева всеки един от тях.

Водим от горното, ВОС

РЕШИ:

ОСЪЖДА „R & V A* AG/P+Ф A**Ф** А.Г./, ФР Г**, 6** В*, Р** 1 , чрез АВУС-Б*-**

Р* НА ЩЕТИ“ СЪС СЕДАЛИЩЕ И АДРЕС НА УПРАВЛЕНИЕ С* , УЛ.“Г* Г*“ №*, ет.* , ап.4
чрез адвокат Т.Б., АК - Пловдив, адрес: гр. П*, бул. “М*” № 93 ДА ЗАПЛАТИ както следва :

на **ХР. АЛЪ. П. , с ЕГН ******* като майка и законен представител на **К. В. В. , с ЕГН ******* - сумата от **10 000** лв., за причинените ѝ неимуществени вреди от смъртта на нейния дядо **В* П* Р***, ведно със законната лихва върху присъдените суми, считано от 04.01.2021 г до окончателното изплащане на сумата, като в останалата част до пълния предявен размер от 50 000 лева ОТХВЪРЛЯ иска.

на **Н. В. В., с ЕГН ******* от гр. Видин, подпомаган като непълнолетен от своята майка **ХР. АЛЪ. П. , с ЕГН ******* - сумата от **10 000** лв., за причинените му неимуществени вреди от смъртта на неговия дядо **В* П* в Р*** ведно със законната лихва върху присъдените суми, считано от 04.01.2021 г до окончателното изплащане на сумата, като в останалата част до пълния предявен размер от 50 000 лева ОТХВЪРЛЯ иска.

ОСЪЖДА „R & V A*“ AG /Р+Ф А* Ф* А.Г./, ФР Г*, 65189 В*, Р* 1, чрез АВУС-БЪЛГАРИЯ-РЕГУЛИРАНЕ НА ЩЕТИ“ СЪС СЕДАЛИЩЕ И АДРЕС НА УПРАВЛЕНИЕ С* , УЛ.“Г* Г*“ №*, ет.* , ап.* чрез адвокат Т.Б., АК - П* адрес: гр. П*, бул. “М*” № 93 да заплати по сметката на ВОС сумата **800 лева**, д.т. върху размера на обезщетенията, както и 5 лева в случай на служебно издаване на изпълнителен лист.

ОСЪЖДА „R & V A*“ AG /Р+Ф А* Ф* А.Г./, ФР Г*, 65189 В*Р* 1, чрез АВУС-Б*-Р* НА Щ*СЪС СЕДАЛИЩЕ И АДРЕС НА УПРАВЛЕНИЕ С* , УЛ.“Г* Г*“ №10, ет.3 , ап.4 чрез адвокат Т.Б., АК - П* адрес: гр. П*, бул. “М* № 93 да заплати на процесуалният представител на ищеца **адв.Ц*И.** от АК В* дължимото адв. възнаграждение за един адвокат предвид чл.38,ал.1,т.2 от ЗАдв. съразмерно с уважената част от иска, а именно 1660 лева.

ОСЪЖДА ХР. АЛЪ. П. , с ЕГН ***** като майка и законен представител на **К. В. В. , с ЕГН ******* и **Н. В. В., с ЕГН ******* от гр. В*, подпомаган като непълнолетен от своята майка **ХР. АЛЪ. П. , с ЕГН *******, всички от гр. В* да заплатят **„R & V A*“ AG /Р+Ф А*Ферзихерунг А.Г./, ФР Г*, 6* В*, Р* 1**, чрез АВУС-Б*-Р* НА Щ*“ СЪС СЕДАЛИЩЕ И АДРЕС НА УПРАВЛЕНИЕ С* , УЛ.“Г*Г*“ №*, ет* ап.* чрез адвокат Т.Б., АК - П*, адрес: гр. П* бул. “М* № 93 сума от 1640 лева всеки един от тях.

Решението подлежи на обжалване пред САС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Видин: _____